

HET AANSPOELEN VAN LINKER- EN RECHTERKLEPPEN VAN PELECYPODA.

Het interessante artikel van de heer J. Lever in Basteria van 15 juli 1958 over het verschil in aantallen van linker en rechter kleppen van enkele lamelli-branchiaten, die aan de nederlandse kusten aanspoelen, deed bij mij de vraag rijzen of dit verschil ook opmerkelijk is aan stranden, waar geen of hoegenaamd geen verschil is tussen eb en vloed. Een gelukkige omstandigheid bracht mij in het bezit van een aardige hoeveelheid materiaal verzameld op het strand tussen Aigues Mortes en Sète. Deze plaatsen liggen bij en aan de Middellandse Zee in het zuid-oosten van Frankrijk ten westen van de Rhône-monding.

Het is een langgerekt zandstrand, dat aan de landzijde overgaat in een rij lage zandheuveltjes, die de naam van duinen niet verdienen. Het verschil tussen eb en vloed bedraagt hier, naar men mij mededeelde, hoogstens 60 cm.

Temidden van tal van andere heel fraaie schelpen viel mij het grote aantal kleppen van Corbulomya mediterranea (O.G. Costa) op. Corbulomya is een geslacht, dat verwant is met de door de fossielenzoekers vaak zozeer verwenste Corbula gibba. Toch zijn de verschillen zo in het oog lopend, dat men zich niet zal vergissen. De schelpjes zijn papierdun en tonen een grote variatie in kleur en vorm maar zijn nooit zo bol als Corbula gibba. Maar evenals bij Corbula is de rechter klep groter dan de linker: zij steekt aan de zij- en onderkant over de randen van de linkerklep heen.

In totaal vond ik in het materiaal 1610 Corbulomya-kleppen (de doosjes heb ik niet geteld). Hiervan waren 1073 rechterkleppen en 537 linkerkleppen. Een verhouding dus van 2 : 1. Een nauwkeurige weging op een goudweegschaal bracht mij het gemiddelde gewicht: voor de rechterkleppen 9.0 mg en voor de linkerkleppen 6,7 mg, een verhouding dus van 4 : 3.

Er was dus ook aan dit strand een duidelijke selectie ondanks het geringe verschil tussen de getijden.

Nu rijst de vraag welke factoren hebben bij deze selectie een rol gespeeld. De schelpjes zijn nagenoeg gelijkzijdig, het verschijnsel dat bij Donax zo'n grote rol bleek te spelen, kunnen we dus hier wel buiten beschouwing laten. Verschil in het slot, zoals bij Mya? Inderdaad bestaat dit verschil, maar het is wel duidelijk dat bij een gewicht van de gehele klep van maximum 9 mg, het slot zo uiterst klein is, dat een tandje in één der kleppen onmogelijk van invloed kan zijn bij de selectie.

Mijns inziens moeten we de selectie toeschrijven aan het verschil in het gewicht. Wij moeten hierbij in aanmerking nemen, dat de golfslag aan deze Middellandse Zeekust heel wat rustiger is dan aan onze Noordzeestranden. Dit kan een fijnere selectie veroorzaken.

N.P.W. Balke.